

OBEC BULOVKA

Liberecký kraj

Kód obce: 563 935

OBSAH

	Úvod	2
1	ANALYTICKÁ ČÁST	3
1.1	Území	3
1.2	Obyvatelstvo	6
1.3	Hospodářství	8
1.4	Infrastruktura	10
1.5	Vybavenost	14
1.6	Životní prostředí	16
1.7	Správa	18
2	VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST	19
2.1	SWOT analýza	19
2.2	Limity rozvoje	20
2.3	Problémová analýza	21
2.4	Vyhodnocení vazeb dalších koncepčních dokumentů	23
3	NÁVRHOVÁ ČÁST	24
3.1	Vize, dlouhodobé strategické cíle	24
3.2	Programové cíle, opatření a aktivity	24
3.3	Způsob vyhodnocování a aktualizace dokumentu	26
4	AKČNÍ PLÁN	27
4.1	Zásobník aktivit (priority pro období 2015 - 2016)	27

Bulovka (pův. něm. Bullendorf) s místními částmi **Arnoltice (Arnsdorf)** a **Dolní Oldříš (Nieder Ullersdorf)** leží na severu Čech, ve Frýdlantském výběžku, asi 8 km jihozápadně od Frýdlantu při silnici směřující z centrální části výběžku k hraničnímu přechodu Habartice do Polska a při vedlejší silnici ukončené na hranici. První zmínky o obcích pocházejí z roku 1346, obce byly do 17. století ve vlastnictví lenních pánů, jejichž náhrobky lze v některých případech (Eberhardtové v Dolní Oldříši) najít u kostelů. Arnoltice se od počátku rozvíjely díky výhodné poloze při hlavní cestě. Bulovka byla rozdělena mezi frýdlantské a grabštejnské panství, od poloviny 17. století patřila frýdlantským Gallasům. Obě obce měly zemědělský charakter a velký rozvoj zaznamenaly v 19. století, kdy zde byly zřízeny školy a fungoval pestrý spolkový život. Začátek 20. století přinesl také elektrifikaci, stavbu silnic a vybudování průmyslových podniků. Dolní Oldříš si zemědělský charakter uchoval až do 20. století. Po druhé světové válce a odsunu německých obyvatel byly obce dosídlovány především z vnitrozemských okresů Semily a Jičín, později i z dalších oblastí. Administrativně byly obce sloučeny ve 2. polovině 20. století. Mnoho opuštěných a nedosídlených objektů bylo v 50. letech zlikvidováno. Škola a školka v Arnolticích byla ve 2. polovině 20. století zrušena, žáci docházejí do Bulovky a dojíždějí do Frýdlantu.

V roce 1996 vydala obec sborník k 650. výročí trvání, 1997 pak dokumentární brožuru *Obec Bulovka v historických obrazech*. V roce 1996 byla Bulovka oceněna 3. místem a Bílou stuhou v soutěži Vesnice roku.

Bulovka je součástí svazku obcí Mikroregion Frýdlantsko, který spojuje všech 18 obcí ve Frýdlantském výběžku. Frýdlantsko je region posuzovaný jako hospodářsky slabá oblast a vykazuje značné územní disparity zejména v ekonomické a sociální oblasti.

Program rozvoje obce zpracovala MAS Frýdlantsko, z.s. ve spolupráci s občany obce Bulovka a obec Bulovka. Program rozvoje obce Bulovka byl schválen zastupitelstvem obce Bulovka dne 6/4/2021, č. usnesení 2/22-2021.

1. ANALYTICKÁ ČÁST

1.1 ÚZEMÍ

Tab. 1 Statistické údaje (zdroj: Český statistický úřad, MOS – k 31.12.2013)

Využití pozemků	Celková výměra (ha)	2888
Orná půda		555
Zahrady		22
Trvalé travní porosty		1078
Zemědělská půda		1658
Lesní půda		1079
Vodní plochy		12
Zastavěné plochy		20
Ostatní plochy		118

Tab. 2 Základní charakteristiky obce a příslušnost k úřadům

Obec Bulovka	563 935	
Katastrální území k.ú. Arnoltice	616 176	
Katastrální území k.ú. Bulovka	616 184	
Katastrální území k.ú. Dolní Oldříš	616 192	
Počet částí obce	3	
Pověřený obecní úřad	Frýdlant	Vzdálenost v km Arnoltice: 5 km Bulovka: 8 km Dolní Oldříš: 13 km
Matrika		
Stavební úřad		
Úřad práce		
Obvodní oddělení Policie ČR		
Finanční úřad		
Zdravotnické zařízení		
Státní zastupitelství, soud	Liberec	Arnoltice: 31 km Bulovka: 34 km Dolní Oldříš: 39 km

Územní vazby:

ORP Frýdlant, okres Liberec, kraj Liberecký

Člen DSO Mikroregion Frýdlantsko, Euroregion Nisa, MAS Frýdlantsko

Oblast cestovního ruchu: Jizerské hory a Frýdlantsko

Územní plán:

Územní plán - zastupitelstvo obce Bulovka schválilo usnesením č. 5/17-2020 dne 23.06.2020 vydání Územního plánu Bulovka, který následně nabyl účinnosti dne 09.07.2020.

Komplexní pozemkové úpravy: Dolní Oldříš dokončeny v lednu 2015.

Kulturně-historické hodnoty (zdroj: Anděl, R. a kol.: Frýdlantsko. Minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor. Nakladatelství 555, Liberec 2002)

Arnoltice se už od středověku rozvíjely díky tomu, že se v nich rozdvjovala stará cesta do vnitrozemí: severozápadně směřovala od Frýdlantu na Zawidow a dále Zhořelec, severovýchodní byla spíše místní, na Bulovku, Dolní Oldříš a dále slezského Küpperu (Medziane) a Berna (Bierna) a dále také na Zhořelec. Kostely a zemědělské usedlosti (lenní statky) se nacházejí ve všech třech obcích.

Tab. 3 Objekty zapsané v seznamu nemovitých kulturních památek (zdroj: *Soupis nemovitých kulturních památek okres Liberec*)

Památká	Fotografie	Rejstříkové číslo v ÚSKP	Poloha
<p>Arnoltice:</p> <p>Areál kostela sv. Máří Magdaleny</p>		<p>33906/5-4184</p>	<p>Na vyvýšenině na úpatí Kateřinina kopce na SV okraji obce. Kostel, márnice, ohradní zeď se zastaveními křížové cesty a brána s klasicistním křížem (kříž není pam. chráněn)</p>
<p>Arnoltice:</p> <p>Dům čp. 48</p>		<p>27108/5-4185</p>	<p>Objekt ve velmi špatném stavu (neudržován)</p>
<p>Arnoltice:</p> <p>Most</p>		<p>101379</p>	<p>Kamenný most přes Arnoltický potok (před 1652), u hlavní silnice před domem čp. 60</p>
<p>Arnoltice:</p> <p>Sommerův kříž</p>		<p>33247/5-4186</p>	<p>Z část obce, u vodního náhonu mlýna čp. 27</p>
<p>Bulovka:</p> <p>Areál kostela sv. Archanděla Michaela</p>		<p>19908/5-4182</p>	<p>Kostel, márnice, fara (čp. 5) s hospodářskou budovou, ohradní zeď s bránou, kříž (kříž není pam. chráněn)</p>

Památká	Fotografie	Rejstříkové číslo v ÚSKP	Poloha
<p>Dolní Oldříš: Areál kostela sv. Martina</p>		<p>18647/5-4187</p>	<p>Kostel s renesančními náhrobníky rodu Eberhardtů, márnice, ohradní zeď se zastaveními křížové cesty</p>
<p>Dolní Oldříš: Smírčí kříž</p>		<p>32047/5-4188</p>	<p>Pískovcový kříž vně severního okraje ohradní zdi kostela</p>

Další zajímavosti v obci:

- Kaplička v Bulovce (krajínově významná drobná památka)
- Zachovalý funkční náhon k malé vodní elektrárně, Bulovka čp. 39
- Zachovalý náhon k vodnímu mlýnu, Arnoltice čp. 29
- Statek s patrným pozůstatkem vodní tvrze v Dolní Oldříši čp. 23 (v současnosti využívaný pro zemědělské podnikání v režimu bioprodukce)
- Podstávkové domy (typická venkovská architektura česko-polsko-německé příhraniční oblasti, specifická stavební konstrukce spoluvytváří kulturní a historickou identitu území)
- Arboretum Bulovka (soukromá zahrada při čp. 34 s řadou exotických druhů rostlin a dřevin)
- Kaštanová alej v Arnolticích

1.2 OBYVATELSTVO

Tab. 4 Obyvatelstvo (zdroj: Český statistický úřad, Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

	Celkem	muži	ženy
Obyvatel celkem	842	426	416
Ve věku 0 - 14	152	79	73
15 - 19	59	30	29
20 - 29	114	52	62
30 - 39	145	86	59
40 - 49	112	51	61
50 - 59	116	61	55
60 - 64	60	30	30
65 - 69	24	10	14
70 - 79	38	17	21
80 a více let	14	4	10
Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání			
Obyvatel ve věku 15 a více let	690	347	343
Bez vzdělání	12	5	7
Základní včetně neukončeného	226	103	123
Střední vč. vyučení (bez maturity)	275	154	121
Úplné střední (s maturitou)	92	37	65
Nástavbové studium	7	3	4
Vyšší odborné vzdělání	3	1	2
vysokoškolské	19	8	11
Obyvatelstvo podle národnosti			
česká	441	217	224
slovenská	29	12	17
německá	2	1	1
polská	2	1	1
ukrajinská	1	1	0
romská	2	2	0
vietnamská	1	0	1
neuveдено	337	181	156
Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity			
Ekonomicky aktivní celkem	384	223	161
Zaměstnaní	290	165	125
V tom: zaměstnanci	230	128	102
Zaměstnavatelé	7	4	3
Pracující na vlastní účet (OSVČ)	23	18	5
Ze zaměstnaných: pracující důchodci	9	6	3
Ženy na mateřské dovolené	6	0	6
Nezaměstnaní	94	58	36
Ekonomicky neaktivní celkem	384	165	219
Z toho: nepracující důchodci	162	63	99
Žáci, studenti, uční	119	64	55
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou	74	38	36

Tab. 5 Vývoj počtu obyvatel (zdroj: Český statistický úřad, SLDB)

rok	1930	1950	1970	1980	1991	2001	2011	2014	2017	2020
Počet obyvatel	1905	859	952	811	703	807	842	876	873	937

Tab. 6 Vývoj zaměstnanosti obyvatelstva (zdroj: MPSV)

	2001	2011	2014	2020
Počet obyvatel celkem	807	842	876	937
Ekonomicky aktivní	408	384	619	635
Vývoj míry nezaměstnanosti	18,9%	25,7%	14,2%	8,5%
<i>Srovnání: míra nezaměstnanosti ORP Frýdlant</i>		14,6%	10,6%	
<i>Srovnání: míra nezaměstnanosti okres Liberec</i>	8,0%	9,0%	8,1%	

Tab. 7 Vyjíždka za prací (zdroj: Český statistický úřad, SLDB, 2011)

Vyjíždějící celkem			<i>Tj. % ekonomicky aktivních</i>	
V tom	Vyjíždějící do zaměstnání	169	44%	
	V tom	V rámci obce	114	29,7%
		Do jiné obce okresu	99	25,8%
		Do jiného okresu kraje	1	0,3%
		Do jiného kraje	5	1,3%
		Do zahraničí	3	0,8%
	Vyjíždějící do škol	55		

Průměrný věk: 38,1 roku

Spolkový život

V obci funguje

- Sbor dobrovolných hasičů
- TJ Sokol (fotbalový oddíl)
- Bulovecká smečka – malí myslivci, přírodovědný kroužek u OS Pastviny Bulovka
- Občanské sdružení Pastviny Bulovka – myslivecké sdružení
- Spolek Amaro suno (Arnoltice) – zřizovatel nízkoprahového centra v Arnolticích
- Spolek Tisovec (Dolní Oldřiš) – zaměřen na péči o přírodu a krajinu
- Spolek S(c)hody (Dolní Oldřiš) – zaměřen na kulturní aktivity
- Spolek Barbucha (Bulovka) – zaměřen na volnočasové akce s dětmi, působnost a cílové skupiny převážně v Liberci
- OS Obora – myslivecké sdružení

Sbor pro občanské záležitosti (výbor zastupitelstva obce) pořádá pravidelné společenské a sportovní akce, většinou ve spolupráci s dalšími dobrovolnými organizacemi a spolky: maskarní bál pro děti, velikonoční zábava, pálení čarodějnic, dětský den, zájezdy na divadelní představení, výstavy a vánoční trhy, Drakiádu, lampionový průvod, rozsvícení vánočního stromu s vystoupením dětí, vánoční setkání, Výšlapy k vodopádům (vycházky pro rodiny s dětmi), fotbalová soutěž Pohár starosty, turnaj v malé kopané.

Většina aktivit je soustředěna v Bulovce, obyvatelé Arnoltic docházejí na některé akce, ale nepodílejí se na organizaci a neprojevují zatím větší zájem o pořádání vlastních akcí v Arnolticích. Komunitní spolkové akce pořádají obyvatelé Dolní Oldřiše (Svatomartinská pouť).

Obec je provozovatelem knihovny, která se v září 2019 přestěhovala do zrekonstruovaných větších prostor v budově Obecního úřadu v Bulovce, součástí knihovny je i dětský koutek pro nejmenší.

1.3 HOSPODÁŘSTVÍ

Tab. 8 Hospodářská činnost (zdroj: Český statistický úřad, MOS – k 31.12.2013)

Počet podnikatelských subjektů celkem		181
Podle převažující činnosti	Zemědělství, lesnictví, rybářství	29
	Průmysl celkem	23
	Stavebnictví	39
	Velkoobchod a maloobchod: opravy a údržba motorových vozidel	30
	Doprava a skladování	7
	Ubytování, stravování a pohostinství	12
	Informační a komunikační činnost	1
	Peněžnictví a pojišťovnictví	8
	Činnosti v oblasti nemovitostí	3
	Profesní, vědecké a technické činnosti	5
	Administrativní a podpůrné činnosti	1
	Veřejná správa a obrana: povinné sociální zabezpečení	3
	Vzdělávání	1
	Zdravotní a sociální péče	0
	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2
	Ostatní činnosti	9
Nezjištěno	8	
Podle právní formy	Státní organizace	1
	Akciové společnosti	0
	Obchodní společnosti	16
	Družstevní organizace	0
	Finanční podniky	0
	Živnostníci	131
	Samostatně hospodařící rolníci	0
	Svobodná povolání	10
	Zemědělství podnikatelé	6
	Ostatní právní formy	17

Tab. 9 Zaměstnanost – vývoj v letech 2001 – 2011 (zdroj: MPSV)

	Ekonomicky aktivní (SDLB 2001)	Míra nezaměstnanosti (%) k 31.12.											
		Původní metodika					Nová metodika						
		2001	2002	2003	2004	2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bulovka		18,9	23,3	27,5	25,5	26,0	25,2	22,3	17,2	15,7	20,3	24,3	14,2
Srovnání: Liberecký kraj		6,6	7,9	9,2	9,4	8,4	7,8	7,4	6,5	6,0	10,0	10,6	9,6
Srovnání: ČR		8,5	9,2	9,9	10,2	9,3	9,0	8,1	6,4	5,4	8,0	9,0	8,6

Míra nezaměstnanosti přesahuje hodnoty v Libereckém kraji a České republice, v některých letech téměř trojnásobně. Nabídka pracovních příležitostí v obci je malá, situace je navíc komplikována nízkou průměrnou vzdělaností a zhoršeným sociálním zázemím obyvatel. Gabalova zpráva (2011) konstatuje v obci sociálně vyloučenou lokalitu. Jde o bytové domy soukromých majitelů (Arnoltice,

Bulovka) a roztroušené jednotlivé objekty (bývalý statek, škola, mlýn, rodinné domky). Gabalova studie v této lokalitě odhaduje až 70% nezaměstnanost.

Největším podnikem jsou Uhelné sklady Arnoltice, největším zaměstnavatelem je obecní úřad – jde o pracovní místa na úřadě, v mateřské a základní škole. Především pro údržbu veřejných prostranství a veřejné zeleně, správu lesa a údržbu majetku obce zřizuje obecní úřad s podporou Úřadu práce pracovní místa na veřejně prospěšné práce.

Výměra zemědělské půdy činí 1658 ha, z toho půdy orné 555 ha, procento zornění 33%. Půdy jsou zde střední a lehké, mírně podzolované. Klimatické poměry příznivé. Území obce se na všech katastrech řadí do výrobního typu bramborářského. Převažujícím typem zemědělské výroby je však pastva (chov skotu bez tržní produkce mléka). Zatravněné svažité pozemky mohou v kombinaci s neudržovanou vodní a dopravní infrastrukturou (propustky, příkopy) zhoršovat situaci v případě povodní.

Na území obce je evidováno 29 zemědělských podniků (většinou OSVČ), obchodní společnosti pouze v části Dolní Oldříš (OLDŘÍŠKA s.r.o. a Terra Mater s.r.o.).

Zejména zemědělské pozemky při státní hranici jsou ohroženy připravovaným územním vyrovnáním mezi Českou republikou a Polskem. Řešení této situace, které může ještě poškodit místní slabé podnikatelské prostředí a pracovní příležitosti, je však mimo kompetenci obce.

Lesní porosty (1071 ha, tj. 37 % území) se v souvislém pásu táhnou ze severu Bulovky přes jih Dolní Oldříše na jihovýchod Bulovky. Druhá souvislá lesní oblast se nachází na jihu Arnoltic a přechází do sousedního katastru Poustky (Višňová). Tato oblast tvoří nadregionální biocentrum Poustecká obora. Jde převážně o smíšený les, myslivost je provozována v 6 honitbách.

Obec vlastní pozemky určené k plnění funkce lesa a využívá produkci biomasy (k prodeji) a dřeva (stavební dřevo pro vlastní potřebu).

1.4 INFRASTRUKTURA

1.4.1 Doprava

Arnoltice leží při silnici 1. třídy, z níž odbočuje silnice 3. třídy směřující do Bulovky a Dolní Oldřiše. Další silnice 3. třídy místně propojují Bulovku s obcí Krásný Les. Základní dopravní spojení je silniční.

Arnoltice

Silnice I/13 – mezinárodní a nadregionální propojení (ČR a Polsko, Liberecký a Ústecký kraj)

- Prochází vymezeným územím obce v severojižním směru
- Vedena centrální zastavěnou částí obce
- Křižovatka se silnicí III/2914 je kolizním místem

Silnice III/2914

- Prochází územím od křižovatky s I/13 východním směrem na Bulovku a Dolní Oldřiš
- Vedena centrální zastavěnou částí sídla

Bulovka

Silnice III/2913

- Místně propojuje Bulovku a Krásný Les
- Od křižovatky III/2914 jižním směrem
- Vedena volným územím mimo zastavěnou část sídla

Silnice III/2914

- Prochází územím v severojižním směru od Dolní Oldřiše
- Vedena centrální zastavěnou částí sídla

Dolní Oldřiš

Silnice III/2914

- Prochází územím v severojižním směru od hranic s Polskem (končí u statku), chybí propojení do Polska
- Vedena centrální zastavěnou částí sídla, nízká intenzita dopravy

Obslužné a účelové komunikace ve všech částech obce.

Stav silnic a doprovodné dopravní infrastruktury je s výjimkou silnice I/13 špatný, zejména mosty jsou v havarijním stavu a limitují možnosti rozvoje obce.

Železniční doprava územím neprochází žádná trať, nejbližší vlaková zastávka je Dolní Řasnice na trati Frýdlant – Jindřichovice pod Smrkem a Minkovice na trati Frýdlant – Černousy (cca 5 km).

Veřejná hromadná doprava je zajišťována autobusy ČSAD Liberec v rámci krajského dopravního systému integrované dopravy krajské společnosti KORID. Dopravní obslužnost je zajištěna dvěma linkami:

540.661 Frýdlant – Bulovka (6 zastávek) – Arnoltice (1 zastávka) – Dolní Oldřiš (2 zastávky): pouze v pracovní dny, 5x denně (1x denně jen do Bulovky).

540.660 Frýdlant – Habartice – Frýdlant, přes Arnoltice (1 zastávka) a Bulovku (4 zastávky) – 13 spojů v pracovní dny, 3 v sobotu a neděli. 5 spojů zastavuje jen v Arnolticích, 8 zajíždí do Bulovky (v sobotu a neděli všechny).

Obcí vedou zeleně a žlutě značená turistická trasa KČT (zelená: Frýdlant – Bulovka – Nové Město pod Smrkem, žlutá odbočuje přes vrch Vyhlička do Dolní Řasnice) a cyklotrasa 3006 Stráž nad Nisou – Filipovka (částečně vede po silnici III/2914, jinak po cestách mimo zastavěnou část Dolní Oldřiše a Bulovky, směr od Horní Řasnice na Pertoltice). Plánována je nová cyklospojka Arnoltice – Horní Bulovka, která propojí zastavěné části obcí a stane se kvalitní cestou pro bezmotorovou alternativní místní dopravu obyvatel obce. Zároveň propojí místní atraktivitu (kostel, drobné památky). Rozvoj alternativní bezmotorové dopravy a cykloturistiky zatím limituje stav komunikací a nedostatek příležitostí k zastavení a pobytu (odpočinková místa, možnost bezpečného uschování kol, cykloservis

apod.).

V území zatím nejsou vyznačeny hippostezky/jezdecké stezky, jsou však trasovány a vyznačení je předběžně projednáno s některými vlastníky pozemků. Rozvoji jezdeckví jako součásti cestovního ruchu by napomáhala i působení farmy Bulovka s chovem chladnokrevníků.

Při budování jezdeckých stezek je nutné sledovat, aby nebyly vedeny v souběhu s cyklostezkami (možnost kolizí, ohrožení stavu cesty).

1.4.2 Technická infrastruktura

Vodní hospodářství

Bulovka je součástí podzemního zdroje 14300 – Kvartér Frýdlantského výběžku.

Zdroji povrchové vody jsou místní toky – Bulovský, Arnoltický, Bílý, Kočičí a Oldříšský potok (Červená voda). Vodní toky jsou ve správě podniku Povodí Labe, s.p., resp. Lesy ČR, s.p.

Na území obce se nachází 11 menších vodních nádrží ve vlastnictví soukromých osob, Českého rybářského svazu a státního podniku Lesy ČR, s.p. Významnější vodní plochy jsou rybníky Na Výsluní (Bulovka), Hliňák (Arnoltice), Lesní rybník (Dolní Oldříš), soustava tří malých lesních rybníčků v severní části katastru při státní hranici.

Pitnou vodou jsou obce zásobovány z vrtané studny Bulovka a Arnoltice, skupinovým vodovodem ve vlastnictví Frýdlantské vodárenské společnosti, a.s. (s vlastnickým podílem obce). Pitná voda je shromažďována ve vodojemech Arnoltice (ve vlastnictví obce) a Bulovka (vlastnictví FVS, a.s.). Dolní Oldříš není na vodovod připojen, obyvatelé jsou zásobováni individuálně z vlastních studní.

Tab.10 Počet obyvatel připojených na vodovod a výhled (zdroj: Program vodovodů a kanalizací, Liberecký kraj, 2002)

Připojeno na vodovod	Obyv.	Tj. %	Obyv.	Tj. %	Obyv.	Tj. %
	2002		2010		2015	
Arnoltice	182	55,5	250	76,7	301	92,6
Bulovka	400	87	421	90,3	437	92,8
Dolní Oldříš	0	0	0	0	0	0

Obec není napojena na kanalizaci, čištění odpadních vod je řešeno převážně domovními septiky, v menším objemu s mikročistírnami (cca 10%). Problematické je vypouštění odpadních vod přímo do vodotečí v rozsahu cca 2 - 4% objemu. Znečištění povrchových vod hodnotí občané jako významnou slabou stránku území.

Dešťové vody jsou odváděny do místních vodotečí nebo vsakovány do terénu. Při povodni v roce 2010 se podílely na zhoršení povodňového stavu kvůli neudržovaným příkopům, propustkům a rýhám.

Obec má zpracovaný povodňový plán (2012, zveřejněn na <http://www.bulovka.eu/obecnii-urad/urednideska/vyhklady-smrnice.html>).

Energetika, spoje

Obec je zásobována elektrickou energií z transformovny 110/22kV Frýdlant – Větrov prostřednictvím vrchního vedení. V obci je umístěno celkem 13 venkovních trafostanic (Arnoltice 4, Bulovka 7, Dolní Oldříš 2). Pro rozvoj obce, zejména případný vznik nových podniků, je nezbytné posílit hlavní přípojný bod, jehož kapacita zatím limituje rozvoj podnikatelských záměrů.

V obci není zaveden rozvod plynu, nenacházejí se zde žádné další zdroje energie včetně obnovitelných zdrojů. Na katastru obce byla plánována větrná elektrárna, která však nakonec nebyla povolena.

V obci není provozovna České pošty (pobočka byla zrušena r. 2012), nejbližší úřad je ve Frýdlantě. Výdejní místo České pošty je v kanceláři obecního úřadu, rozvoz zajišťuje Česká pošta. V obci bude v roce 2021 umístěn Z-Box firmy Zásilkovna.

Telefonní provoz zajišťuje telefonní ústředna HOST Frýdlant, která je optickým kabelem napojena na místní provozní oblast MPO Liberec. Dálkový optický kabel vede územím obce v severojižním směru. Provozovateli vysílačů základnových stanic jsou společnosti Telefonica O2 a Vodafone, signál je slabý, Dolní Oldříš není pokryt českým signálem vůbec, zasahují sem pouze polský a německý operátor.

Nakládání s odpady

Obec nemá vlastní zařízení na likvidaci nebo ukládání odpadu. Původní záměry firmy Nisa Recycling s.r.o. na separaci a likvidaci odpadů se ukázal jako spekulativní a skončil úmyslně založeným požárem v roce 2012. Nelegální skládkování odpadů v soukromých objektech zemědělských brownfields je v obci i v širším území stále považováno za hrozbu.

Systém nakládání s odpady řeší vyhláška aktualizovaná v roce 2019. Jednotlivé odvozy odpadů trvalého a rekreačního obyvatelstva jsou prováděny dle prohlášení a plateb ze strany obecního úřadu. Ze strany podnikatelské sféry jsou jednotlivé odvozy prováděny dle individuálně uzavíraných smluv. Shromažďování odpadů je v obci prováděno do přesypných nádob (popelnic, popř. pytlů) . Odvoz odpadů je prováděn přesypovými vozy smluvní organizací FCC Liberec. Nebezpečný odpad je likvidován formou organizovaného svozu. Tuto povinnost za obec dle zákona o odpadech (shromažďování, svoz a zneškodnění nebezpečných odpadů v obci) zajišťuje smluvní organizace. Likvidace odpadních vod ze septiků a žump se provádí částečně na ČOV do Frýdlantu, částečně na zemědělsky využívané plochy. Podle hodnocení je uvedený způsob nakládání s komunálním odpadem vyhovující a je průběžně rozšiřován o sběr druhotných surovin péčí OÚ zaváděním recyklace odpadů v domácnostech. V území obce jsou vyhrazena „hnízda“ pro separovaný sběr odpadů (papír, sklo, PET lahve, textil) v počtu 15 ks (8 v Bulovce, 5 v Arnolticích, 2 v Dolní Oldříši). V oblasti třídění odpadu je obec hodnocena jako nadstandardní.

Na území obce se nenachází lokalita s legálním využíváním jako skládka odpadů. Černé skládky se odstraňují ve spolupráci s obcí úklidem a odvozem s uvedením míst do původního stavu.

V roce 2015 obec rozšiřuje komunitní kompostárnu (zelený bioodpad, v souladu s aktuální legislativou). Jde o provizorní řešení, finální způsob třídění BRKO bude nutné řešit.

Tab.11 Infrastruktura pro nakládání s odpady – nejbližší zařízení (zdroj: ÚAP ORP Frýdlant, 2011)

skládka	Frýdlant - Větrov	Skupina SOO3 – ostatní odpad
Sběrný dvůr	Frýdlant	A.S.A. Liberec
Sběr a výkup kovů	Frýdlant	Soukromé zařízení
Autovrakoviště	Pertoltice	Soukromé zařízení

Tab. 12 Třídění odpadu (zdroj: ÚAP, novější)

Tříděný odpad – t/rok	2009	2014
Papír - obaly	5,075	5,766
Plast - obaly	1,132	5,526
Směsné obaly	0,428	1,206
Sklo	4,864	11,131
Pneumatiky	1,31	2,02
Olej a tuk	0,050	0,050
Barvy, lepidla	0,170	0,04
Komunální odpad směsný	209,749	199,849
Textil	X	1,196

1.4.3 Bydlení a bytový fond

V obci se nachází 28 neobydlených domů, z nichž 10 slouží k rekreaci (objekty druhého bydlení). Ve struktuře obydlí domů převažuje starší domovní a bytový fond, více než polovina domů pochází z období do roku 1980.

Část objektů, zejména bytové domy v Bulovce a Arnolticích, bývalý statek a několik rodinných domů tvoří sociálně vyloučenou lokalitu. Jde o objekty, v nichž žije cca 50 obyvatel sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením (zejména chudobou, exekucemi, dluhy a dalšími projevy). Bytové domy v obou lokalitách jsou v celkem solidním stavu, vybavené infrastrukturou (připojení na obecní vodovod). Objekt statku je ve špatném technickém stavu.

V roce 2015 obec dokončila úpravu 4 bytů pro seniory, začátkem roku 2015 jsou tyto byty nabízeny k pronájmu. Ve vlastnictví obce je dalších 11 bytových jednotek v bytových domech a dalších objektech.

Tab. 13 Domovní a bytový fond - 2011 (zdroje: ÚAP, SLDB)

	<i>Celkem</i>	<i>Obydlené</i>	<i>Rodinné domy</i>	<i>Bytové domy</i>	<i>Ostatní budovy</i>
Domy	221	196	178	15	4
Obydlené byty	279	X	207	69	3

1.4.4 Hospodářská základna

V Arnolticích a Bulovce se nacházejí výrobní plochy s malou zátěží a drobné výrobní plochy rozmístěné vesměs podél komunikací. V Dolní Oldřiši se žádná plocha výroby nenachází.

Na území obce se nacházejí netěžená ložiska surovin – štěrkopísků, přičemž hranici na území se nachází také záměr Pískovna Dolní Pertoltice, kde bude těžba zřejmě zahájena (dokumentace na http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP329). Zahájení těžby je hodnoceno jako ohrožení pro obec Arnoltice, zejména z důvodu zvýšené dopravy a hluku, s možností ohrožení zásob podzemní vody, přestože posudek EIA tato rizika vyhodnotil jako málo významná.

V obci působí celkem 181 podnikatelských subjektů, z toho 29 v zemědělství. Vedle řady soukromě hospodařících rolníků je největším zemědělským podnikem Oldřiška s.r.o. (Statek Dolní Oldřiš) s produkcí hovězího masa a drůbeže v režimu ekologického zemědělství.

Problematická je vlastnická struktura některých i rozsáhlých objektů bývalých statků a zemědělských areálů, jejichž zchátralý stav snižuje atraktivitu obce a ohrožuje její rozvoj nevhodným využíváním (☞ 1.4.2 – Nakládání s odpady, str. 12, ☞ 1.7 – Bezpečnost, str. 18).

Z ekonomických subjektů výrazně převládají nejmenší podniky – OSVČ (131 ze 181 podnikatelských subjektů).

Obec je provozovatelem turistické ubytovny v Arnolticích – dosud základního zařízení pro rozvoj cestovního ruchu. Záměry vybudování dalších atraktivit cestovního ruchu vznikly především v Dolní Oldřiši (Statek Dolní Oldřiš, Terra Mater – zde jde zároveň o záměr vzniku sociálního podniku). V obci jsou 2 výčepní zařízení a 2 samoobsluhy.

1.5 VYBAVENOST

Tab.14 Zařízení občanské vybavenosti v obci (zdroj: Český statistický úřad, MOS – k 31.12.2013)

	Zařízení		Charakteristika, popř. nejbližší zařízení
Kultura	Veřejná knihovna	1	
	Kina (stálá, multikino)	0	Frýdlant
	Divadla	0	Liberec
	Muzeum, galerie	0	Pertoltice, Frýdlant
	Ostatní kulturní zařízení	1	
	Středisko pro volný čas dětí a mládeže	0	Frýdlant
	Sakrální stavba	3	
	Hřbitov	3	
	Krematorium, smuteční síň	0	Liberec
Školství	Mateřská škola	1	
	Základní škola 1 – 5	1	
	Základní škola úplná	0	Frýdlant
	Střední škola	0	Frýdlant
	Střední umělecká škola	0	Frýdlant
	VOŠ, vysoká škola	0	Liberec
Sociální oblast	Počet sociálních služeb celkem		
	• Domovy pro seniory	1	Frýdlant
	• Domovy pro osoby se zdrav. postižením	0	Raspenava, Liberec
	• Azylové domy	0	Liberec
	• Chráněné bydlení	0	Liberec
	• Denní stacionáře	0	Liberec
	• Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	(1)	Amaro Suno – Arnoltice/neakredit.
	• Sociální poradny	0	Frýdlant
Domy s pečovatelskou službou	0	Frýdlant	
Sport	Koupaliště a bazény	1	Turistická ubytovna Arnoltice
	Hřiště	2	Arnoltice, Bulovka
	Tělocvičny (včetně školních)	1	
	Stadiony	0	Frýdlant
	Multifunkční hřiště	1	
Zdravotnictví	Ambulantní zařízení	0	Frýdlant
	Nemocnice	0	Frýdlant
	Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	Liberec
	Samost. ordinace praktického lékaře pro dospělé	1	Arnoltice
	Detašovaná ordinace prakt. lékaře pro dospělé	0	Frýdlant
	Samostatná ordinace dětského lékaře	0	Frýdlant
	Detašovaná ordinace dětského lékaře	0	Frýdlant
	Samost. nebo detašovaná ordinace stomatologa	0	Frýdlant, Černousy
	Samostatná nebo detašovaná ordinace gynekologa	0	Frýdlant
	Zařízení lékárenské péče	0	Frýdlant
	Středisko záchranné služby a rychlá zdrav. pomoc	0	Frýdlant

Vybavení pro kulturní akce zastupuje zejména sál restaurace, který však vyžaduje rekonstrukci (topení, ČOV). Obec má zájem o citlivou sanaci, který by zachovala „retro“ charakter sálu a zejména historického promítacího přístroje, který je součástí vybavení a mohl by se stát zajímavou kulturní

atraktivitou pro spolkovou činnost i návštěvníky obce.

Obyvatelé mají zájem také o rozšíření knihovny, přizpůsobení vybavení skupině seniorů (výše regálů, možnost posezení a setkávání apod.). Jako vybavení pro sportovní a volnočasové aktivity jsou v obci dvě fotbalová hřiště a multifunkční hřiště, pro další aktivity by bylo vhodné doplnit je workoutovým hřištěm a venkovními posilovacími stroji. Je nutná rekonstrukce vnitřního zázemí pro sportovní i spolkovou činnost (šatny, posilovna, klubovna apod.).

Vybavení pro školství je kapacitně dostačující, žádoucí je však kvalitativní vylepšení jak budov tak vybavení pro výuku. V souvislosti s tematikou zaměstnanosti je také možné uvažovat o vybudování základny pro vzdělávání dospělých, rekvalifikační kurzy apod. tak, aby se mohly konat systematicky a přímo v obci.

V Arnolticích funguje ambulantní lékařská ordinace pro dospělé (s horší dostupností při současně slabé dopravní obslužnosti veřejnou dopravou zejména z Dolní Oldříše).

Z hlediska sociálních služeb výrazně chybí terénní služby, a to i přes existenci sociálně vyloučených lokalit.

1.6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.6.1 Geologie, geomorfologie, nerostné suroviny

Obec se nachází v mírně teplé oblasti s průměrnými hodnotami teplot, slunečných dnů a sněhové pokrývky. Podnebí je zřejmě ovlivněno antropogenním vlivem blízké tepelné elektrárny Turow, tento vliv však není dlouhodobě zkoumán, je posuzován pouze na základě empirického pozorování.

Z hlediska geomorfologického členění území obce náleží do provincie Česká vysočina, soustavy IV. – Sudetská soustava, podsoustava A. – Západní Sudety, okrsku Frýdlantská pahorkatina. Širší území leží na rozhraní dvou orografických celků - severního okraje masivu Jizerských hor na jihu a Frýdlantské pahorkatiny na severu. Území obce leží v nižší, mírněji zvlněné oblasti Frýdlantské pahorkatiny. V území dominuje žula, ze sedimentů třetihorní vulkanity (čediče a znělce), pánevní sedimenty a čtvrtohorní usazeniny ledovcového původu (hlíny, spraše, štěrky, písky).

Na území se nalézá nevýhradní, dosud netěžené ložisko štěrkopísku (☞ 1.4.4) a v Arnolticích ojediněle poddolované území po těžbě železné rudy.

1.6.2 Hydrologie

Území obce spadá do úmoří Baltského moře a povodí 1. řádu Odry a 2. řádu Lužické Nisy. Je odvodňováno z větší části tokem Smědá. V Bulovce se nacházejí menší toky:

Bulovský potok – pravý přítok Smědé s pramenem jihovýchodně od Bulovky (nadm.v. 432 m n.m.) a ústím ve Višňové (nadm.v. 225 m). Plocha povodí činí 40 km² a délka toku 13 km, protéká většinou lesní krajinou a krajinou s rozptýlenou zástavbou. Kvalita vody je téměř v celém toku pstruhová.

Arnoltický potok – pramení jihovýchodně od Bulovky na úpatí kopce Vyhlídka, při křížení silnic I/13 a III/2914 se vlévá do Bulovského potoka.

Kočičí potok – pramení v lese mezi Bulovkou a Dolní Oldřísí (415 m n.m.), směřuje na západ a tvoří část státní hranice. Na území Polska ústí do Smědé. Celková plocha povodí je 30 km².

Oldříský potok (Červená voda) – pramení v lese jihovýchodně od Dolní Oldříše a tvoří urbanizační osu obce. V Polsku se vlévá do Lužické Nisy.

Území není vymezeno jako CHOPAV ani jako zranitelná oblast z hlediska dusičnanů.

V obci není vymezeno záplavové území. Ohrožení povodní je reálné v případě silné sněhové pokrývky a rychlého tání, dále v období prudkých a déletrvajících dešťů. Povodněmi hrozí zejména Bulovský potok, především v úseku po soutoku s Arnoltickým potokem. Situaci při povodních zhoršuje stav propustků a příkopů.

Obec má zpracovaný povodňový plán (☞ 1.4.2).

1.6.3 Ochrana přírody a krajiny

Ovzduší

Na území obce se nevyskytuje koncentrace průmyslu. Zdroje jsou dle platné legislativy členěny na zvláště velké a velké, střední a malé. V území převládají stacionární bodové zdroje lokálních topenišť. V širším území monitoruje čistotu ovzduší stanice ČHMÚ Albrechtice u Frýdlantu a Frýdlant – Údolí a stanice VÚRV Ludvíkov p.S. Monitorovány jsou koncentrace oxidu siřičitého SO₂, oxidů dusíku NO_x, NO₂, NO, prašný aerosol. Od r. 1990 se zlepšuje imisní situace, imisní limity oxidu siřičitého nejsou překračovány, limity oxidů dusíku a poléťavého prachu jsou krátkodobě překračovány v závislosti na dopravní zátěži a rozptylových podmínkách. Zhoršené hodnoty koncentrací škodlivých látek jsou vázány na silnici I/13 v části Arnoltic. Přeshraniční vliv elektrárny Turow na kvalitu ovzduší není sledován, podle oficiálních polských zdrojů je elektrárna odsířena a imise jsou v normě.

Voda

Narušení vodního prostředí odpovídá hydrogeologické situaci území a nedostatečnému čištění odpadních vod. Vzhledem k nákladům je vybudování kanalizace nereálné. Rozšíření domovních nebo skupinových ČOV prozatím brání finanční a administrativní náročnost.

Kvalita a vyhovující stav pitné vody je garantován napojením na skupinový vodovod v Arnolticích a Bulovce (☞ 1.5).

Půda

V území jsou zastoupeny hnědé, oglejené a nivní půdy glejové. Vzhledem k převážně extenzivnímu způsobu zemědělského hospodaření a malému podílu průmyslové výroby jdou půdní poměry vyhovující. Z plochy katastru 2888 ha pokrývá zemědělská půda 1658 ha (58%), z toho orná půda 555 ha (33%). V 60. - 80. letech bylo realizováno odvodnění pozemků na ploše 621 ha, tj. v rozsahu 37,2% z celkové výměry ZPF. Lesní pozemky pokrývají 1079 ha (37% z celkové výměry katastru). Převážná část lesů je zařazena do kategorie lesů hospodářských. Správu lesů zajišťuje podnik Lesy ČR, s.p. (Lesní správa Frýdlant), celkem cca 60 ha lesů je ve vlastnictví obce a malou plochu tvoří lesy soukromé.

Území obce se nachází v oblasti převážně středního, místy však zvýšeného radonového rizika.

Hluk

Obec je zasažena hlukovou zátěží z těžby v povrchovém dole Turów v Polsku. Dopravní zátěž a s ní související zátěž hluková je významnější pouze v Arnolticích (silnice I/13). Riziko zvýšení hlukové zátěže představuje záměr zahájení těžby šterkopísku v plánované Pískovně Pertoltice.

Příroda a krajina

Státní správu na úseku ochrany přírody vykonává Obec Bulovka, Městský úřad Frýdlant a Krajský úřad Libereckého kraje, pravomoc dozorcí činnosti má Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Liberec.

Tab. 15 Prvky místního biogeografického významu (zdroj: ÚAP)

<i>Označení dle R ÚSES</i>	<i>Označení AOPK</i>	<i>Název prvku</i>	<i>poznámka</i>
Trasa biokoridoru K25MB		Mezofilně bučinná trasa	Propojuje nadregionální biocentrum Poustecká obora a regionální biocentrum RC 1788
3-NC68		Poustecká obora	Jižní část katastru Arnoltic
49-RC 1788			
182		Arnoltický potok – sever	
185		Bulovský potok	
1415		Bulovka – jih	
1416		Arnoltice – sever	
1417		Za statkem	
1418			
1419		V mokřinách	Dolní Oldřiš
1420		Tisovec – východ	Dolní Oldřiš
1421		Prameny černé vody	Dolní Oldřiš
	VKP 187	Lípa malolistá	Bulovka (na p.p.č. 1825/1)
		Josefský dub	Památný strom - Arnoltice

Podle koeficientu ekologické stability (2,77) je Bulovka zařazena do skupiny B - C –přechodového typu mezi typem krajiny harmonické a relativně přírodní.

1.7 SPRÁVA

Obec je vedena devítičlenným zastupitelstvem, starosta je uvolněný. Zastupitelstvo zřizuje kontrolní a finanční výbor a sbor pro občanské záležitosti (sociální výbor). Obec je zřizovatelem veřejné knihovny, mateřské a základní školy, jednotky sboru dobrovolných hasičů.

Obecní úřad je dostupný v úředních hodinách (pondělí a středa), aktuální informace jsou zveřejňovány na www.bulovka.eu a ve zpravodaji Drbna (společně s obcemi Pertoltice a Habartice).

Rozpočet obce dlouhodobě směřuje k vytváření finanční rezervy např. pro předfinancování a spolufinancování rozvojových projektů.

Tab. 16 Rozpočet obce (zdroj: www.rozpocetobce.cz)

	<i>Příjmy</i>	<i>Výdaje</i>	<i>Výsledek</i>
2007	8 902 660	8 110 940	791 720
2008	9 989 980	9 436 810	553 170
2009	9 633 840	10502770	-868 930
2010	12 278 850	12387090	-108 240
2011	17 149 180	16546140	603 040
2012	12 654 990	12256430	398 560
2013	16 599 899	15 770 584	829 315
2014	16 246 416	13 575 395	2 671 021
2015	16 935 931	14 969 865	1 966 066
2016	16 122 388	14 165 716	1 956 672
2017	19 057 959	19 614 090	-556 131
2018	21 201 143	20 453 021	748 122
2019	19 354 250	18 113 413	1 240 837
2020	18 619 217	17 947 840	671 377

Využití dotačních zdrojů

Obec má zkušenosti s využíváním dotačních zdrojů z národních a regionálních (krajských) zdrojů. S jejich pomocí se v období 2007-2020 podařilo rekonstruovat základní a mateřskou školu a vybudovat byty pro seniory, dále se podařilo odstranit povodňové škody především na dopravní infrastruktuře (mosty), zrekonstruovat budovu Obecního úřadu, vybudovat Školní multifunkční hřiště, zrekonstruovat a opravit většinu místních komunikací, bezdrátový rozhlas, výjezdové vozidlo SDH Bulovka, Územní plán obce Bulovka, pořízení strojů (štěpkovač, kontejnerový valník) na zpracování biomasy.

Spolupráce

Obec je zapojena do spolupráce ve formě členství v dobrovolném svazku obcí Mikroregion Frýdlantsko, svazku Euroregion Nisa, v místním partnerství MAS Frýdlantsko, z.s. Nejúžší je spolupráce se sousedícími obcemi Pertoltice a Habartice.

Bezpečnost

Jako hlavní problém je v sociální oblasti vnímána existence sociálně vyloučené lokality, která byla primárně charakterizována etnicky, v současné době jde však spíše o smíšenou skupinu obyvatel dlouhodobě (i generačně) nezaměstnaných, s nízkým stupněm vzdělání a v mnoha případech jde o zadlužené rodiny či jednotlivce. V Arnolticích se na zlepšení situace podílí svépomocným způsobem spolek Amaro Suno, který zřizuje volnočasový nízkoprahový klub pro děti (bez registrovaných sociálních služeb). Provoz klubu však zatím závisí na kapacitách jedné rodiny a finanční dotaci obce.

Pocit snížené bezpečnosti je spojován s nelegálními dovozy odpadů v letech 2005-2006 a s jejich skladováním v objektech průmyslových a zemědělských brownfields. V posledních letech jde také o zneužívání některých soukromých objektů jako pěstíren konopí nebo výroben (varen) drog ze surovin dovážených často z Polska.

Oba zmíněné trendy poškozují dobré jméno obce v širším regionu, přestože pachateli trestné činnosti nejsou občané Bulovky.

V oblasti environmentální je hlavním problémem nebezpečí povodní, v ekonomické oblasti vysoká nezaměstnanost a nedostatek pracovních příležitostí.

2. VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁSTHOVOU ČÁST

2.1 SHRNUÍ ANALÝZY ÚZEMÍ

Tab. 17 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY <i>Vnitřní faktory rozvoje</i>	SLABÉ STRÁNKY <i>Vnitřní problémy a limity</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturní a historické dědictví • Přírodní okolí – pestré, zachované • Nízký průměrný věk obyvatel • MŠ a ZŠ v obci • Knihovna • Spolkový život a aktivity v obci • Pořádané kulturní akce • Kvalita pitné vody • Přírodní prostředí bez významných zátěží • Zemědělská činnost (péče o krajinu) • Péče obce o veřejná prostranství • Turistická ubytovna Arnoltice • Ordinace praktického lékaře pro dospělé v Arnolticích • Pozitivní zkušenosti obyvatel se spolkovými a komunitními aktivitami (Bulovka, Dolní Oldříš) • Vlastnictví lesa (místní zdroj ve vlastnictví obce) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká průměrná vzdělanost obyvatel • Nedostatek pracovních příležitostí v obci • Vysoká vyjížďka obyvatel obce za prací • Využití místních zdrojů (odpady, biomasa) • Chybí kanalizace, ČOV, odpadní vody jsou bez čištění vypouštěny do vodotečí • Lokality s vysokým radonovým rizikem • Nevyhovující stav silnic III.třídy • Vzdálenost místních částí ztěžuje realizaci technické infrastruktury • Nedostatečné pokrytí signálem mobilního telefonu a internetu (zejména Dolní Oldříš) • Sociálně vyloučené lokality (Arnoltice, bytovky v Bulovce) • Oddělené území tří obcí – bariéra pro komunitní život celé obce • Menší aktivita obyvatel Arnoltice ve spolkové činnosti a komunitních aktivitách
PŘÍLEŽITOSTI <i>Vnější příležitosti pro rozvoj území</i>	OHROŽENÍ <i>Vnější problémy a limity rozvoje</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj cestovního ruchu • Čištění odpadních vod – ČOV (hl. domovní nebo skupinové) • Protipovodňová opatření, zejména přírodě blízká (zvýšení retenční schopnosti krajiny) • Spolupráce obcí – rozvoj cestovního ruchu • Spolupráce obcí – řešení sociálních otázek (bezpečnost, zaměstnanost, vzdělávání a volnočasové aktivity pro děti a mládež, sociální služby) • Diverzifikace zemědělství a lesnictví, výroba pro místní spotřebu (biomasa apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kriminalita (environmentální, drogová) • Elektrárna Turow (ovzduší) • Klimatická změna, povodně • Úbytek aktivních obyvatel, odchod za prací • Využívání brownfields a neobydlených objektů k nelegálním činnostem • Snížení kvality životního prostředí vlivem těžby štěrkopísku (Pískovna Pertoltice) • Nevhodná péče o ZPF jako jedna z příčin nízké retence vody v krajině • Zmenšení rozsahu katastru obce a ztráta pozemků jako dopad územního vyrovnání mezi Českou republikou a Polskem

2.2 LIMITY ROZVOJE

Limity pro další rozvoj obce vyplývají z analýzy infrastruktury a dalších charakteristik území.

Vnější limity

Vnější limity rozvoje území jsou územně-technické využití území, vyplývající z předpisů chránících specifické veřejné zájmy v území. Jejich odstranění kapacitami obce je velmi nesnadné nebo nemožné. Tyto limity budou podrobně popsány v územním plánu obce.

Patří mezi ně například

- Ochranná pásma liniových prvků stávající a plánované technické a dopravní infrastruktury
- Limity ochrany přírody a krajiny, hodnot kulturního dědictví (zapsané památky)
- Záměry budování výrobních areálů těsně za hranicí katastru obce (Pískovna Pertoltice)

Rozvoj obce limituje také plánované územní vyrovnání mezi Českou republikou a Polskem: toto ohrožení se týká především příhraničních pozemků v Dolní Oldřiši.

Vnitřní limity

Vnitřní limity jsou dány stavem technické infrastruktury, vybavením i specifickými charakteristikami obyvatel území. Omezují jednak rozvoj obce ve smyslu růstu, jednak její atraktivitu pro obyvatele, podnikatele a potřebné zaměstnavatele i pro návštěvníky.

Tyto limity obec může odstranit, často to však vyžaduje značné finanční prostředky, které možnosti obce převyšují.

Mezi vnitřní limity patří zejména

- Dopravní dostupnost osídlených částí, především pro alternativní bezmotorovou dopravu
- Stav infrastruktury, zejména mostů: limitem jsou zejména finanční náročnost a priority vlastníka komunikací
- Čištění odpadních vod
- Elektrická energie: limitem dalšího rozvoje, zejména budování infrastruktury pro podnikání, vyžaduje navýšení kapacity přípojného bodu
- Sociální infrastruktura: počty míst v MŠ a ZŠ jsou vyhovující, chybí kapacity pro vzdělávání dospělých a pro sociální služby, a to jak infrastruktura (prostupné bydlení), tak měkké faktory (terénní sociální služby, především aktivizační, protidrogové, preventivní apod.)
- Stavby a jevy ovlivňující atraktivitu obce pro bydlení a podnikání, popř. bezpečnost v obci - brownfields
- Drobná infrastruktura pro rozvoj cestovního ruchu (např. centrum obce)
- Nakládání s bioodpady

2.3 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Vyhodnocením předchozích analýz byly formulovány základní dva problémy, které navzájem souvisí, resp. se potencují:

Tab.18: Problémová analýza 1

<i>Popis stavu (z analýzy)</i>	Problém 1	<i>Rizika neřešení</i>
Stav dopravní infrastruktury	Nedostatečná infrastruktura pro rozvoj obce a podnikání	Zastavení rozvoje obce
Stav povrchových vod		Odchod obyvatel za vzděláním a prací
Brownfields a jejich vlastnická struktura		Zanedbávání péče o přírodu a krajinu, o veřejná prostranství, snížení environmentálních hodnot území
Málo využívané místní zdroje		Zvyšování nákladů obce na sanaci poškození
Nedostatek pracovních sil (vzdělání, pracovní návyky)		Nedostatek pracovních příležitostí

Tab. 19: Problémová analýza 2

<i>Popis stavu (z analýzy)</i>	Problém 2	<i>Rizika neřešení</i>
Zhoršená dostupnost sociálních služeb	Ohrožení větší skupiny obyvatel sociálním vyloučením a chudobou	Rozšíření sociálně vyloučené lokality
Nízká průměrná vzdělanost		Zvýšení sociálního napětí
Stav a vlastnická struktura části bytového fondu		Snižování atraktivity obce pro obyvatele, podnikatele, návštěvníky
Nedostatek pracovních příležitostí		Zvyšování nákladů obce na služby
Existence sociálně vyloučené lokality		Snížení kvality školy

Návrhy možných řešení jsou obecné a jsou hodnoceny podle toho,

- 1) jak jsou náročné na zdroje
 - A** – málo/žádné nebo běžné provozní náklady
 - B** – středně/rozpočet obce popř. regionální a jednodušší národní dotační zdroje
 - C** – velmi/investiční náklady, nutné externí financování
- 2) jaké dopady mají na řešení
 - a** – pozitivně ovlivní oba problémy
 - b** – pozitivně ovlivní jeden problém a přispějí k řešení druhého
 - c** – přispějí k řešení jednoho problému

Z hlediska obce jsou optimální varianty hodnoceny jako **Aa, Ab, Ba**, s ohledem na dostupné financování a naléhavost problémů se doporučuje řešit i **Ac, Bb**. Ostatní varianty jsou řešitelné za podmínky externího financování, zapojení soukromých zdrojů, ve spolupráci s dalšími subjekty (obcemi, NNO) apod. Neřešení variant **Ca** však může ohrozit pozitivní rozvoj obce, doporučuje se proto intenzivně hledat externí zdroje financování.

Tab.20: Schéma doporučení k návrhům řešení

Aa: nenáročné, velmi potřebné: řešit prioritně	Ba: středně náročné, velmi potřebné: řešit prioritně	Ca: náročné, velmi potřebné: intenzivně hledat zdroje pro řešení
---	---	---

Ab: nenáročné, potřebné: řešit prioritně	Bb: středně náročné, potřebné: hledat finance a spolupráci	Cb: náročné, potřebné: hledat zdroje a spolupráci pro řešení
Ac: nenáročné, méně potřebné: řešit v případě dostatečných kapacit pro potřebnější opatření	Bc: středně náročné, méně potřebné: řešit v případě externích zdrojů a spolupráce (snížit náklady) nebo hrozby zvýšení naléhavosti	Cc: náročné, méně potřebné: řešit v případě dostatečných externích zdrojů a spolupráce, pokud jsou již vyřešeny naléhavější problémy

Tab. 21: Návrhy a hodnocení možných řešení

Návrhy možných řešení	Hodnocení	
	1)	2)
Zlepšení stavu dopravní infrastruktury (působení na vlastníka, opravy komunikací ve vlastnictví obce, vybudování spojovací cyklotrasy)	C	a
Investice do čistíren odpadních vod	C	b
Podpora vlastníků nemovitostí při zřizování domovních a skupinových ČOV (administrativní – poradenství, zastupování apod.)	A	b
Rozšířené třídění odpadů (více druhů), využití odpadů k dalšímu zpracování	B	b
Vytvoření podmínek pro systematické další vzdělávání pro absolventy, dospělé (úprava prostor a provozu školy, spolupráce s poskytovateli programů)	B	a
Rozvoj sociálních služeb: zřízení vlastního střediska, terénní pracovníci	B	a
Podpora sociálních služeb: spolupráce s poskytovateli služeb	A	a
Zvyšování vzdělanosti obyvatel: přípravný ročník MŠ, zvyšování kvality výuky na ZŠ, programy dalšího vzdělávání pro absolventy a dospělé	B	a
Motivace zaměstnavatelů, podpora sociálního podnikání	A	a
Vytvoření systému prostupného zaměstnávání s vazbou na VPP	A	a
Vytvoření systému prostupného bydlení	C	b
Motivace obyvatel ke zlepšování okolí domů a veřejných prostranství	A	a
Zvyšování atraktivity obce pro cestovní ruch (stezky, odpočinková místa, služby, péče o památky)	B	b

2.4 VYHODNOCENÍ VAZEB DALŠÍCH KONCEPČNÍCH DOKUMENTŮ

Podle *Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 – 2020* je obec Bulovka hodnocena jako stabilizovaná, zařazená ovšem do hospodářsky problémového regionu (ORP Frýdlant).

Podle *Metodiky vymezení hospodářsky slabých a podprůměrných oblastí Libereckého kraje* je obec součástí generelové jednotky Frýdlant, hodnocené jako hospodářsky slabá oblast.

Obec je zařazena do venkovských oblastí jak podle metodiky Libereckého kraje, tak podle národních a evropských metodik.

Pro rozvoj obce jsou důležité rozvojové dokumenty širších území:

- Mikroregion Frýdlantsko (Komunitně vedená strategie místního rozvoje/SCLLD *Frýdlantsko 2020*)
- Liberecký kraj (Strategie rozvoje Libereckého kraje, Program rozvoje Libereckého kraje 2014-20)
- Euroregion Nisa (Strategie rozvoje Euroregionu Nisa 2014-2020)

Tab. 18 Priority rozvojových dokumentů širších území významné pro rozvoj obce Bulovka

	Ekonomická oblast	Sociální oblast	Environmentální oblast
Frýdlantsko 2020 (strategie SCLLD)			
Dostupné veřejné služby a kvalitní infrastruktura			
Živé komunity, aktivní občanský život			
Zachovalé a efektivně využívané historické a kulturní dědictví			
Vzdělávání pro budoucí pracovní uplatnění			
Konkurenceschopná a diverzifikovaná ekonomika			
Rozmanitá nabídka pracovních příležitostí			
Bezpečnost – nohy v suchu			
Místní zdroje pro místní zpracování a spotřebu			
Zachovalé a udržitelně využívané přírodní dědictví			
Program rozvoje Libereckého kraje (cíle PRLK)			
Dynamická a konkurenceschopná ekonomika			
Kvalitní a zdravé lidské zdroje			
Komplexní a kvalitní infrastruktura			
Zdravé životní prostředí bez zátěží			
Udržitelný rozvoj území a občanské společnosti			
Strategie rozvoje Euroregionu Nisa (prioritní oblasti)			
Dopravní dostupnost			
Hospodářství a cestovní ruch			
Životní prostředí			
Bezpečnost			
Kultura a vzdělávání			

Hodnocení vazeb:	
	Významný soulad
	soulad
	Není relevantní

V rámci tohoto přehledu není hodnocen soulad s rozvojovými dokumenty vyšších celků (dokumenty na evropské a národní úrovni) a se sektorovými politikami, kde se předpokládá soulad už na úrovni regionálních a subregionálních rozvojových dokumentů.

Zásady územního rozvoje Libereckého kraje neobsahují záměry, které by rozvoj obce Bulovka ani žádné její části významně limitovaly.

3. NÁVRHOVÁ ČÁST

3.1 VIZE, DLOUHODOBÉ STRATEGICKÉ CÍLE

- Obec Bulovka chce být pro své obyvatele bezpečnou a příjemnou obcí, která nabízí kvalitní podmínky pro plnohodnotný život a podporuje aktivitu obyvatel v komunitním životě.
- Rozvoj obce je založen na podpoře podnikatelských příležitostí, které vycházejí z místních zdrojů a nepoškozují životní prostředí.

3.2 PROGRAMOVÉ CÍLE, OPATŘENÍ A AKTIVITY

Programové cíle, opatření a aktivity jsou navrhovány na období 2021 – 2025 pro nositele – obec, z nich vychází zásobník projektů (kap. 4.1). Jsou stanoveny na základě definovaných problémů i potřeb obyvatel a mají vyjadřovat žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu.

Priority byly stanoveny v diskusi občanů v únoru 2015. Jsou ovlivněny také podmínkami pro realizaci (projektová příprava, dostupné zdroje financování).

Opatření a aktivity jsou členěny do 3 skupin – sociální, environmentální a ekonomické. Jsou navrhovány s ohledem na kompetence obce jako realizátora, tzn. především v oblasti odpovědnosti obce za komplexní rozvoj území (s částečným omezením v oblasti ekonomické, kde jsou podnikatelské aktivity uvažovány především jako soukromé, přičemž obec vytváří podmínky pro rozvoj podnikání v souladu s prioritami udržitelného rozvoje). Seznam investičních aktivit vychází z hodnocení analýzy, především z vyhodnocených slabých stránek a příležitostí a z problémové analýzy.

3.2.1 Bezpečná Bulovka: sociální oblast

Programový cíl je zaměřen především na stabilizaci obyvatelstva a zlepšení podmínek pro plnohodnotný život obyvatel v obci (základní služby, kulturní, sportovní a volnočasové aktivity všech věkových skupin, péče o kulturní a historické dědictví).

Opatření a aktivity:

- a) Stabilizace obyvatelstva
 - Péče o bytový fond ve vlastnictví obce
 - Vymezení ploch pro bydlení v územním plánu
- b) Infrastruktura pro sportovní aktivity
 - Vybudování workoutového sportovního hřiště
 - Vybudování zázemí pro sportovce a pro spolkovou činnost na hřišti (Bulovka)
- c) Infrastruktura pro kulturní a společenské aktivity:
 - Vybudování multifunkčního objektu v prostoru Turistické ubytovny Arnoltice (ordinace, veřejná internetová stanice)
 - Vybudování zázemí a péče o techniku, pořízení vybavení pro výjezdovou jednotku hasičů
 - Rekonstrukce kulturního sálu se zachováním specifického charakteru sálu a vybavení nového výčepu
- d) Péče o majetek obce
 - Dokončení rekonstrukce bytových domů (zateplení),

- Rekonstrukce školy a školky (interiéry a vybavení, výměna střešní krytiny na budově ZŠ),
 - Opravy místních komunikací a lávek, chodníky, mosty
- e) Bezpečnost
- Vybudování kamerového systému,
 - Vybudování odděleného chodníku u mezinárodní silnice E13 v Arnolticích, přemístění autobusových zastávek z mezinárodní silnice E13 na krajskou komunikaci směrem do Bulovky, cíl: přemístění chodců od frekventované mezinárodní silnice E13
- f) Snížení výskytu sociálně-patologických jevů
- Podpora terénních sociálních služeb, zejména aktivizačních služeb, poradenství
 - Podpora nízkoprahového centra (Arnoltice)
 - Podpora sociálního podnikání

3.2.2 Přívěťivá Bulovka: environmentální oblast

Environmentální hledisko je vedle samostatných projektů významné také v ostatních aktivitách – při rekonstrukcích a úpravách objektů ve vlastnictví obce je kladen důraz na snižování energetické náročnosti objektů, zlepšování podmínek pro čistotu povrchových vod, zvyšování biodiverzity. Samostatnou oblastí je odpadové hospodářství a využívání obnovitelných zdrojů energie z místních zdrojů.

- a) Snižování energetické náročnosti objektů veřejné správy
- Izolace a zateplování
 - Výměna systémů vytápění u objektů veřejné správy
 - Podpora zateplování a výměn systémů vytápění rodinných domů (poradenství)
- b) Zlepšování podmínek pro čistotu povrchových vod
- Vybudování domovních ČOV u objektů obce
 - Podpora občanů při budování domovních a skupinových ČOV u soukromých objektů (poradenství)
 - Budování nebo rekonstrukce jímek a propustků
 - Udržování čistoty koryta místních toků
- c) Zvyšování biodiverzity
- Parkové úpravy veřejných prostranství v obci
 - Péče o veřejnou zeleň a VKP
 - Motivace občanů k udržování pořádku v obci
- d) Posilování podílu bezmotorové dopravy
- Zlepšení stavu silnic III. třídy a místních komunikací
 - Vyznačení cyklotras a dalších stezek pro alternativní dopravu, propojení osídlených částí obcí cyklospojkou
 - Úprava centra obce Bulovka jako klidové zóny s možností setkávání, posezení, bezpečného uložení kol apod.
- e) Zlepšené odpadové hospodářství
- Zavedení systému hospodaření s biologicky rozložitelnými komunálními odpady

3.2.3 Bulovka budoucnosti: ekonomická oblast

Ekonomická oblast souvisí s environmentální (realizace projektů zaměřených na úspory energií má dlouhodobý kladný vliv na hospodaření obce, využívání místních zdrojů, např. biomasy, umožní snížit závislost na fosilních zdrojích energie). Samostatnou oblastí je rozvoj cestovního ruchu, k němuž může obec přispět investicemi a vytvořením podmínek pro rozvoj soukromých podnikatelských aktivit, navazujících na vybudované zázemí.

a) Rozvoj cestovního ruchu

- Rozvoj turistické ubytovny Arnoltice, kompletní rekonstrukce objektu
- Podpora záměrů soukromých podnikatelů – např. eko- agroturistika apod.
- Péče o veřejná prostranství, budování odpočinkových míst, stezek apod.
- Budování nových atraktivit pro cestovní ruch (např. rozhledna v Bulovce, rozhledna Tisovec v Dolní Oldřiši)

b) Snižování nákladů na provoz budov ve vlastnictví obce

➡ 3.2.2

c) Podpora sociálního podnikání

- Podpora systému prostupného zaměstnávání s vazbou na veřejně-prospěšné práce
- Spolupráce s úřadem práce při vzniku nových pracovních míst

d) Zlepšování nabídky vzdělávacích programů v obci

- Vytvoření přípravného ročníku MŠ (podle platné legislativy)
- Zkvalitňování vzdělávací nabídky ZŠ (vybavení pro výuku, inovativní programy)
- Podpora nabídky dalšího vzdělávání pro absolventy, nezaměstnané a další skupiny sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením

3.3 ZPŮSOB VYHODNOCOVÁNÍ A AKTUALIZACE DOKUMENTU

Zásobník projektů bude každoročně aktualizován a bude vyhodnoceno plnění programu a příspěvek realizovaných projektů k dosahování cílů programu rozvoje obce. Hodnocení bude zveřejňováno na internetových stránkách. Za aktualizaci a hodnocení odpovídá zastupitelstvo obce, kontaktní osobou je starosta.

4. AKČNÍ PLÁN

4.1 ZÁSObNÍK AKTIVIT

Zásobník aktivit je přehledem plánovaných akcí v období 2021 -2025. V zásobníku projektů jsou uvedeny zejména investiční akce, pro které je nutné vytvářet finanční rezervu v rozpočtu obce, případně hledat externí zdroje financování.

Kromě akcí v zásobníku bude obec dále a převážně z vlastních zdrojů připravovat a podporovat kulturní a společenské akce, činnost hasičů a sportovců, pečovat o kvalitní a úpravná veřejná prostranství, veřejnou zeleň a drobné památky v obci, podporovat nízkoprahové centrum pro děti.

Tab. 19 Zásobník projektů – investice, provoz

Záměr	Popis	Podmínky realizace	Náklady (tis. Kč)	Zdroje financování
Bezpečná Bulovka				
Bydlení	Rekonstrukce obecního úřadu (byty)			MMR, LK, rozpočet obce, MŠMT
Bezpečnost	Vybudování chodníku u mezinárodní silnice E13			SFDI
	Bezpečnostní kamerový systém			MPSV
Majetek obce	Oprava budovy na hřišti v Bulovce <ul style="list-style-type: none"> • zázemí pro spolkovou činnost (hasiči, sportovci): vybavení posilovny • technické zázemí obce 			
Cesty	Opravy místních komunikací (Arnoltice, dále podle potřeby)			LK, rozpočet obce, MMR
	Oprava mostů			LK, MMR
	Cyklospojka Arnoltice – Bulovka, vedená po místních a lesních komunikacích (mimo hlavní silnici), kolem místních atraktivit			MMR, LK, rozpočet obce
Sociální služby				
Přívěťivá Bulovka				
Místní zdroje	Pořízení nového traktoru			Rozpočet obce
Voda	Zahájení průzkumných prací pro zřizování domovních/skupinových ČOV			
Veřejná prostranství	Motivace občanů k udržování čistoty veřejných prostranství (např. zřízení košů na psí exkrementy apod.)			Rozpočet obce
	Úprava centra obce v Bulovce (odpočinková a setkávací zóna)			Nadační zdroje
Bulovka budoucnosti				
Děti a mládež	Workoutové hřiště			MMR

Škola	Rekonstrukce školy a školky, obnova interiéru a vybavení, výměna střešní krytiny			Rozpočet obce, MMR, MF

Program rozvoje obce Bulovka byl schválen zastupitelstvem obce Bulovka dne 6/4/2021, č. usnesení 2/22-2021.

V Bulovce 7/4/2021

Vojtěch Niedermertl
Místostarosta

Romana Šidlová
starostka obce